

Az erdővédelmi szakosztály Szatmár-Beregben

Talán sokak számára még manapság is a távoli, elmaradott országrész képével párosul e vidék neve, de már a megérkezés napján mindenki meggyőződhetett arról, hogy ez koránt sincs így. A fejlődés nyilvánvaló jelei mindenütt szembetűnőek, ami párosul az emberek közvetlenségével, nyitottságával. Lépten-nyomon megnyilvánuló kedvességük összhangban van a táj szelíd szépségével.

Május 17-20. között, a korábban Kőlcseynek is otthont adó Szatmárcsékén rendezkedtünk be néhány napos tartózkodásra. Az érkezést követő gyors ebéd után első utunk a túristvándi vízimalomhoz vezetett. A híres, szinte teljes egészében fából épült malmot szakavatott vezetővel tekintettük meg, és ha lett volna mit, akkor a beindított malomban meg is őrlhettük volna.

Az időjárás aznap nem fogadott kegyeibe, így szakadó esőben kerestük fel Szatmárcsékén a híres csónakfejűs temetőt. Kőlcsey Ferenc halálának 100. évfordulójára, 1938-ban felállított sírelknél a himnusz elnéklésével és koszorú elhelyezésével tiszteltük a nagy költő emléke előtt.

A szomorkás idő ellenére vidáman telt a nap hátralévő része, mivel szállásunkon már javában készült – Orosi Géza és Bagdi Károly helyi kollégák felajánlásaként és közreműködésével –, a közel 120 kilós malacsült.

A következő nap Penyige község „Lekváriumában” indult, ahol Kőrösi Miklósné polgármester asszony vezetésével bepillantást nyertünk a híres szatmári szilvalekvár- és pálinkafőzés rejtelmeibe.

A szakmai program Jánkmajtis község határában kezdődött, ahol Kovács Gábor nyugalmazott vezérigazgató, a megyei OEE helyi csoportjának elnöke, Sári Zsolt, a Nyírerdő Zrt. főmérnöke, valamint Szalacsi Árpád a vendéglátást lebonyolító fehérgyarmati erdészet vezetője köszöntötte a szakosztályt.

A területbejárás során megismerkedtünk az erősen kötött, réti talajokon álló kocsányos tölgy felújítási és kezelési gondjaival, valamint a területet idén is sújtó gyapjaslepke-károk következményeivel. Nagy érdeklődéssel tanulmányoztuk a helyi gazdálkodók által már szélesebb körben alkalmazott, hazai nyár állományok sarjzatátos felújítását. A véghasználatok utáni vágástakarítást követően gyökérszaggatást végeznek, majd a még be nem fásodott sarjak között szárzúzóval alakítják ki a pásztákat. A további ápolásokkal a sorokban maradó egyedek kiválogatása történik. Az eredmény láthatóan egészséges, szép növekedésű állomány.

Ezt követően Kisnamény községhatárban egy 360 hektáros, 1988-1994 között létesített kocsányos tölgy erdőtelepítést jártunk be. Ebben az állományban is eredményesen védekeztek Dimilin 25 WP készítménnyel a gyapjaslepke ellen. A helyi tapasztalatok azt mutatják, hogy jól sikerült védekezést követően a makktermés mennyisége is jelentősen nő.

A Túr folyó torkolatánál többek számára meglepetést okozott, hogy Petőfi idején még nem itt ömlött a Tiszába a folyó. A jelenlegi torkolat és „Nagy-bukó” egy mesterséges képződmény, ami az eredeti torkolathoz képest néhány kilométerrel arébb létesült, a Tisza szabályozását követően a múlt század elején. Minderről Kovács Gábor – aki vízügyi mérnök is – tartott nagy szakértelemmel előadást.

Délután a sonkádi, Europa Nostra-díjas református templomot és festett kazettás mennyezetét csodáltuk meg, elmerengve az egyszerű emberek művészi tehetségén.

Másnap reggel először Tarpán álltunk meg rövid időre, ahol a korabeli malmok egyik különleges formáját, az állati erővel mozgatott szárazmalmot néztük meg. A délelőtti folyamán eleredt az eső, de ez nem riasztott minket, és nagyobb sétát tettünk a Gelénesi erdőben. Itt Szalacsi

Árpád erdészvezető és Tóth János művelési műszaki vezető számolt be a természetvédelem és az erdőgazdálkodás kapcsolatáról, a szálalásos és bontásos fokozatos felújító vágás alkalmazásának kezdeti tapasztalatairól.

A délelőtti sétát a bockereki erdőrezervátumban, a jégkori reliktumnak számító égeres-tőzegmohaláp bejárásával folytattuk. Innen elzarándokoltunk az erdő mélyén lévő múlt századi erdészsírokhoz, ahol megemlékeztünk rég elhunyt kollégáinkról, akik ezt a csodálatos erdőt ránk hagyták.

Az ebédet a Típet hegyen tett sétával mozgattuk le. A riolit alapú kőfejtő övező erdő a dárdaskaréjú kocsánytalan tölgyről és különleges, védett állatvilágáról nevezetes. A hegymászást követően Csarodán megcsodáltuk a közelmúltban restaurált református templomot. A belső falakon talált középkori „mosolygós szentek” ábrázolása egyedülálló.

Kirándulásunk utolsó állomása Tákos volt, ahol a maga nemében szintén egyedülálló „Mezítlábás Notre Dame”-ot kerestünk fel. A templom teljes egészében fából és vályogból épült, mivel a községnek nem volt pénze kőtemplomra. Ennek ellenére belső kiképzése és díszítése vetekedik valamennyi híres környékbeli kőtemploméval.

Ezúton a szakosztály nevében külön köszönetünket fejezzük ki a gördülékeny szervezésért, a nagyszerű szakmai és kulturális programokért, és nem utolsósorban a kiváló helyi ételekért, italokért Szalacsi Árpád, Tóth János, Bagdi Károly és Orosi Géza kollégáinknak.

Dr. Koltay András
szakosztály titkár
Tóth János
Fehérgyarmati erdészet